

Lasy Państwowe

Narada Urzędzeniowa (NU) do projektu PUL Nadleśnictwo Elbląg na lata 2027-2036 25.03.2025

Lasy Państwowe

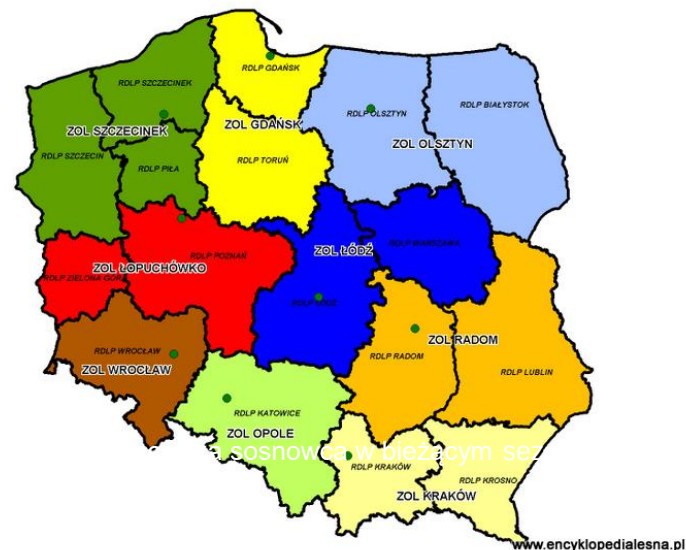
Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku:

RDLP Gdańsk: 15 nadleśnictw

RDLP Toruń: 27 nadleśnictw i PN „Bory Tucholskie”

RAZEM:

- 42 nadleśnictwa,
- powierzchnia leśna: ponad 734 tys. ha,
- w tym: gdańska RDLP – ponad 304 tys. ha,
- toruńska RDLP – ponad 430 tys. ha

Zadania dla Zespołów Ochrony Lasu:

- prognozowanie zagrożeń, ocena stanu zdrowotnego i sanitarnego,
- diagnozowanie sprawców uszkodzeń i chorób,
- formułowanie zaleceń co do postępowania dla nadleśnictw,
- realizacja funkcji Terenowej Stacji Ochrony Lasu,
- doskonalenie metod w oparciu o terenowe obserwacje,
- współpraca z Instytutem Badawczym Leśnictwa oraz innymi ZOL - ami, polegająca na bieżącym informowaniu o zaistniałych zagrożeniach,
- prowadzenie szkoleń

I. INFORMACJE NA NARADĘ URZĄDZENIOWĄ NADLEŚNICTWA ELBLĄG

A. SZKODNIKI PIERWOTNE

Nadleśnictwo Elbląg jest położone poza główną strefą obszarów gradacyjnych* i jest całkowicie wolne od istotnego zagrożenia ze strony szkodników pierwotnych sosny. Na jego terenie gradacje szkodników pierwotnych sosny pojawiają się bardzo rzadko.

gatunek owada	lata	uwagi
Brudnica mniszka	1981-1982	

* Obszary gradacyjne – miejsca w drzewostanie lub całe drzewostany o szczególnie korzystnych warunkach dla cyklicznego powstania gradacji (masowego pojawu) danego szkodnika.

Ogniska rozrodu szkodników pierwotnych sosny – lista

Brak typowych ognisk rozrodu szkodników pierwotnych sosny

Liczba partii kontrolnych jesiennych poszukiwań

Zgodnie z §62, pkt.2 IOL, ZOL po konsultacjach z nadleśnictwami, wskazał bazową liczbę PK. Ostatnia aktualizacja miała miejsce w 2024 roku (pismo Zn.spr.ZOL.1.7100.91.2024 z dn. 11.07.2024).

W przypadku Nadleśnictwa Elbląg wyliczony wynik wyniósł **0**. Od 2010 roku nie wykonuje się w Nadleśnictwie jesiennych poszukiwań zimujących w ściółce stadiów rozwojowych pierwotnych szkodników sosny (barczatka sosnowka, strzygonia choinówka, poproch cetyniak, boreczniki).

Kontrola występowania brudnicy mniszki

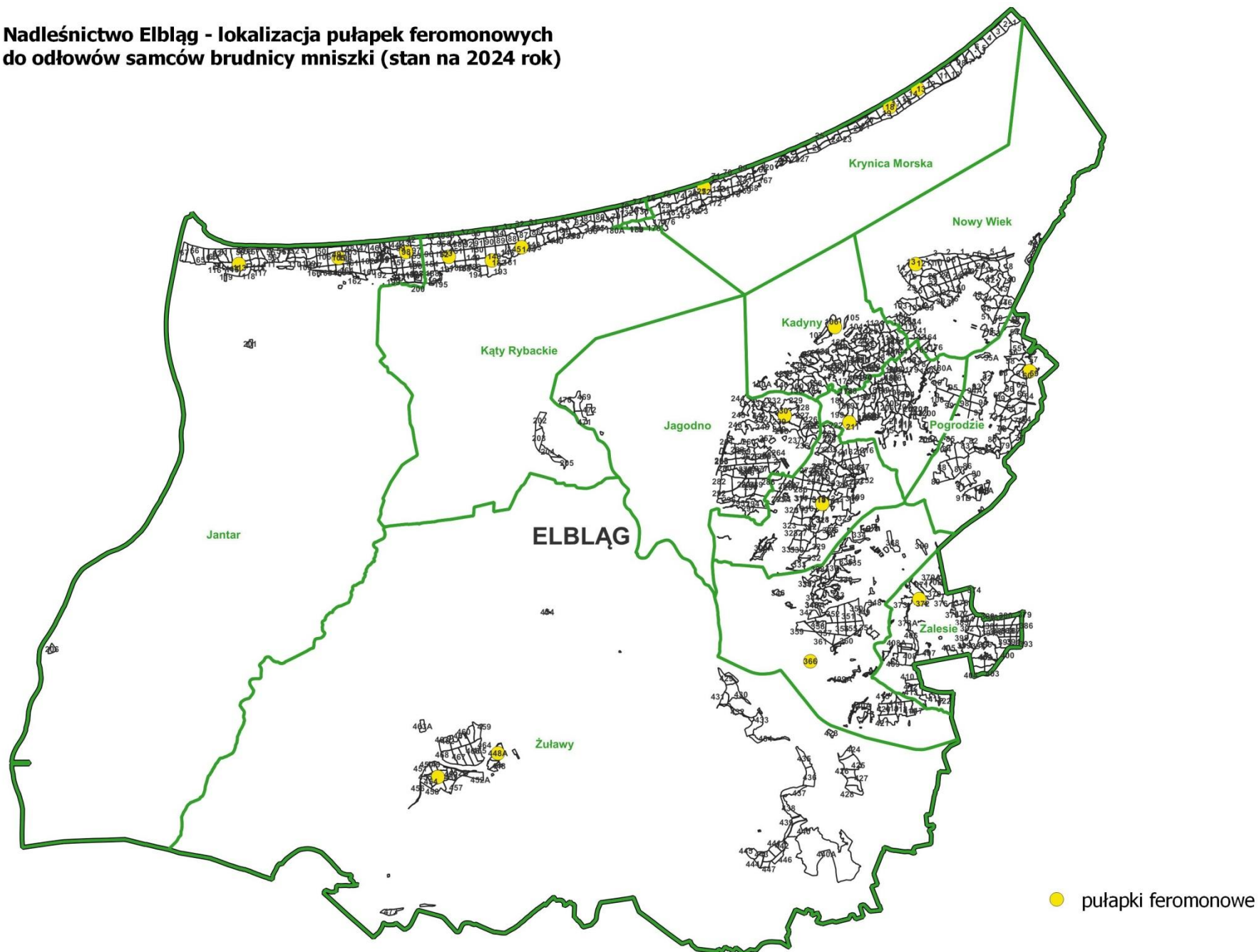
§ 53

Pułapki feromonowe do odłowów samców brudnicy mniszki wywiesza się corocznie w stałych miejscach, na wysokości ponad 2 m nad powierzchnią gruntu. Wyniki odłowów służą do określenia terminu rozpoczęcia i kulminacji rójki. Rozmieszczenie pułapek zaznacza się na mapie ochrony lasu (LMN)

§ 54

2. Liczbę pułapek ustala nadleśniczy.....

**Nadleśnictwo Elbląg - lokalizacja pułapek feromonowych
do odłowów samców brudnicy mniszki (stan na 2024 rok)**

B. SZKODNIKI WTÓRNE

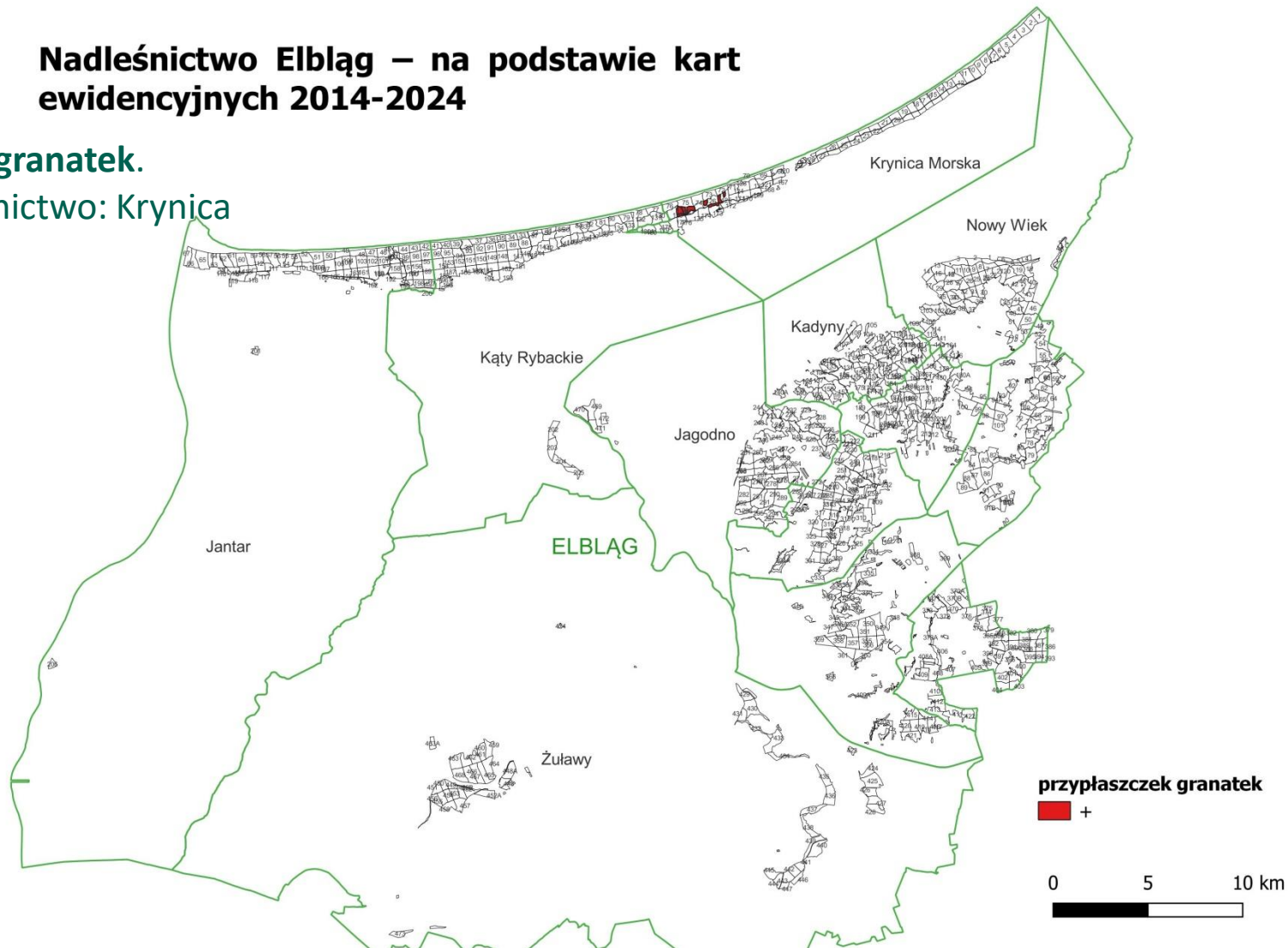

Las Państwowy

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie kart ewidencyjnych 2014-2024

1. przypłaszczek granatek.

Obręb Stegna, Leśnictwo: Krynica Morska

1. kornik drukarz

Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]						
		występowanie		zabieg ochronny				
		LP	LN	LP	LN	mech.	biol.	chem.
2015	Kornik drukarz	46,51	0,00	46,51	0,00	46,51	0,00	0,00
2016		117,68	0,00	117,68	0,00	117,68	0,00	0,00
2017		26,85	0,00	26,85	0,00	26,85	0,00	0,00
2018		38,80	0,00	38,80	0,00	38,80	0,00	0,00
2019		29,13	0,00	29,13	0,00	29,13	0,00	0,00
2020		33,46	0,00	33,46	0,00	33,46	0,00	0,00
2021		1,74	0,00	1,74	0,00	1,74	0,00	0,00
2022		0,80	0,00	0,80	0,00	0,80	0,00	0,00
2024		19,66	0,00	19,66	0,00	19,66	0,00	0,00

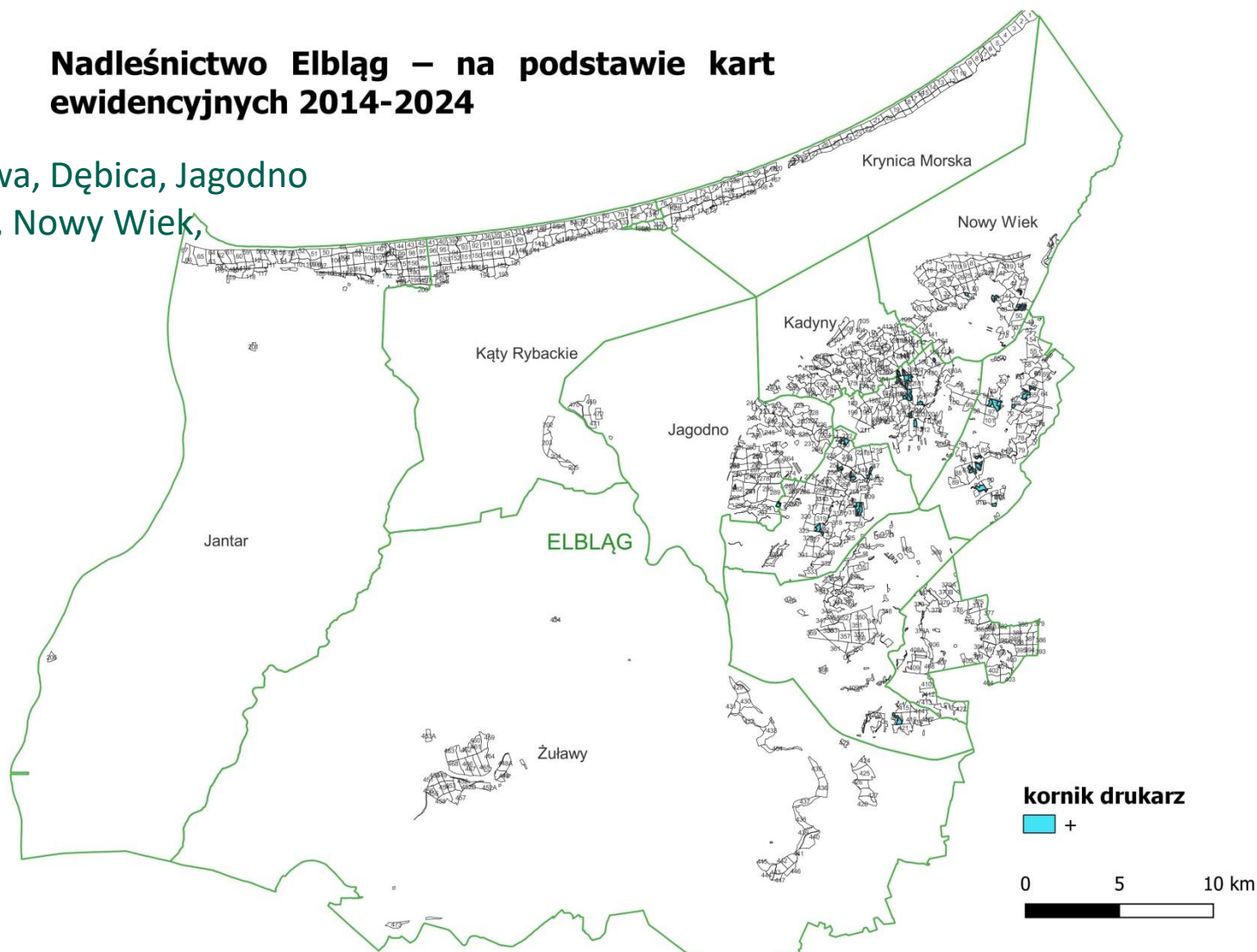
Lasy Państwowe

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie kart ewidencyjnych 2014-2024

1. kornik drukarz

Obręb Elbląg: Dąbrowa, Dębica, Jagodno

Obręb Kadyny: Górki, Nowy Wiek,
Pogrodzie

C. CHOROBY POWODOWANE PRZEZ PATOGENY GRZYBOWE

- 1. huba korzeni, bez istotnego znaczenia**
- 2. opieńkowa zgnilizna systemu korzeniowego, bez istotnego znaczenia**

3. Zamieranie jesionu

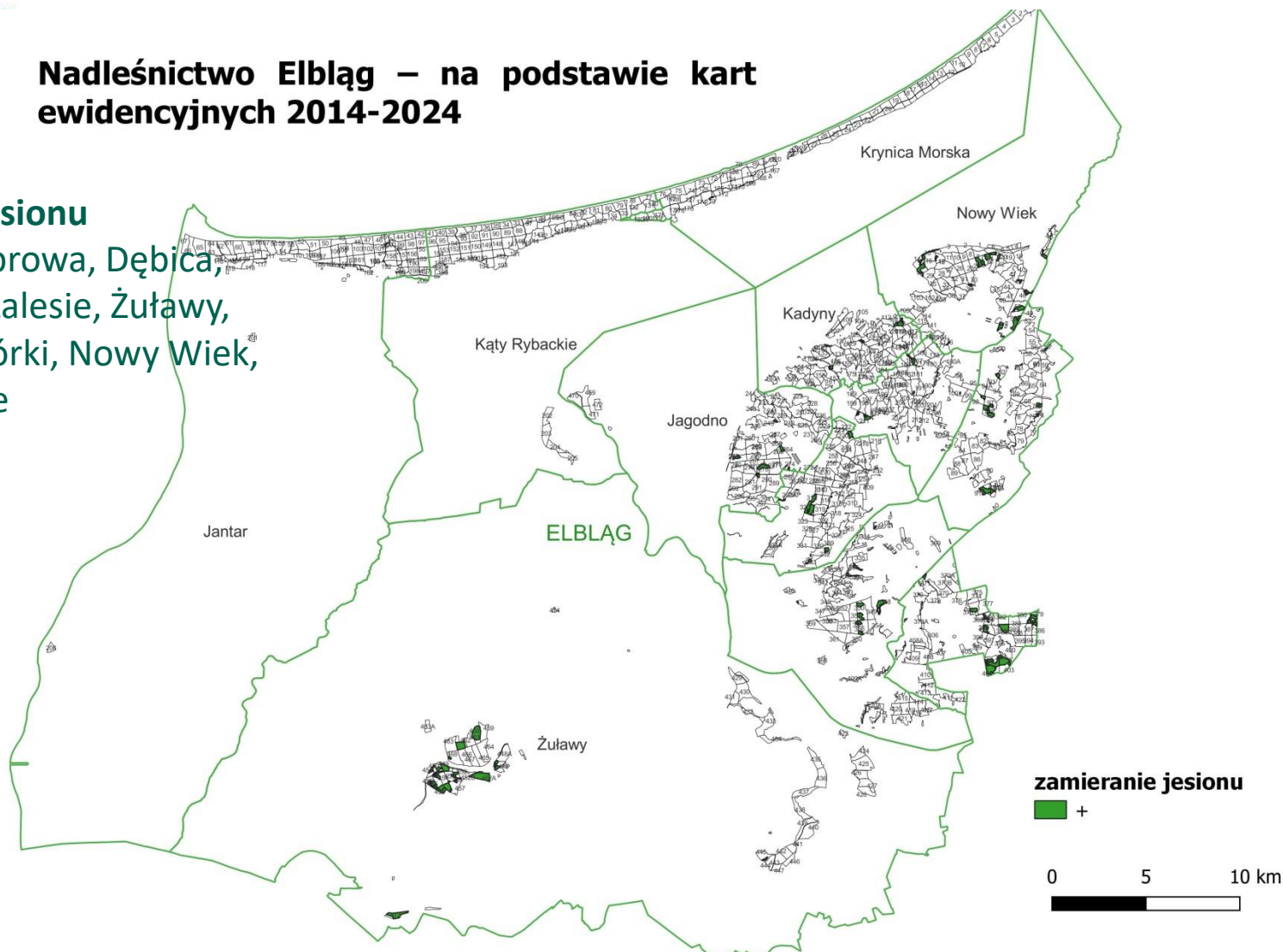
Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania [ha]			Ogółem
		szkółki i mateczniki	uprawy i młodniki w wieku do 20 lat	drzewost. w wieku powyżej 20 lat	
2014	Zamieranie jesionu	0,00	23,68	52,92	76,60
2015		0,00	15,26	46,67	61,93
2016		0,00	0,57	48,31	48,88
2017		0,00	10,29	14,88	25,17
2018		0,00	9,04	13,29	22,33
2019		0,00	5,54	10,39	15,93
2020		0,00	5,14	9,35	14,49
2021		0,00	0,45	12,44	12,89
2022		0,00	0,00	11,73	11,73
2023		0,00	0,45	11,58	12,03
2024		0,00	1,78	70,79	72,57

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie kart ewidencyjnych 2014-2024

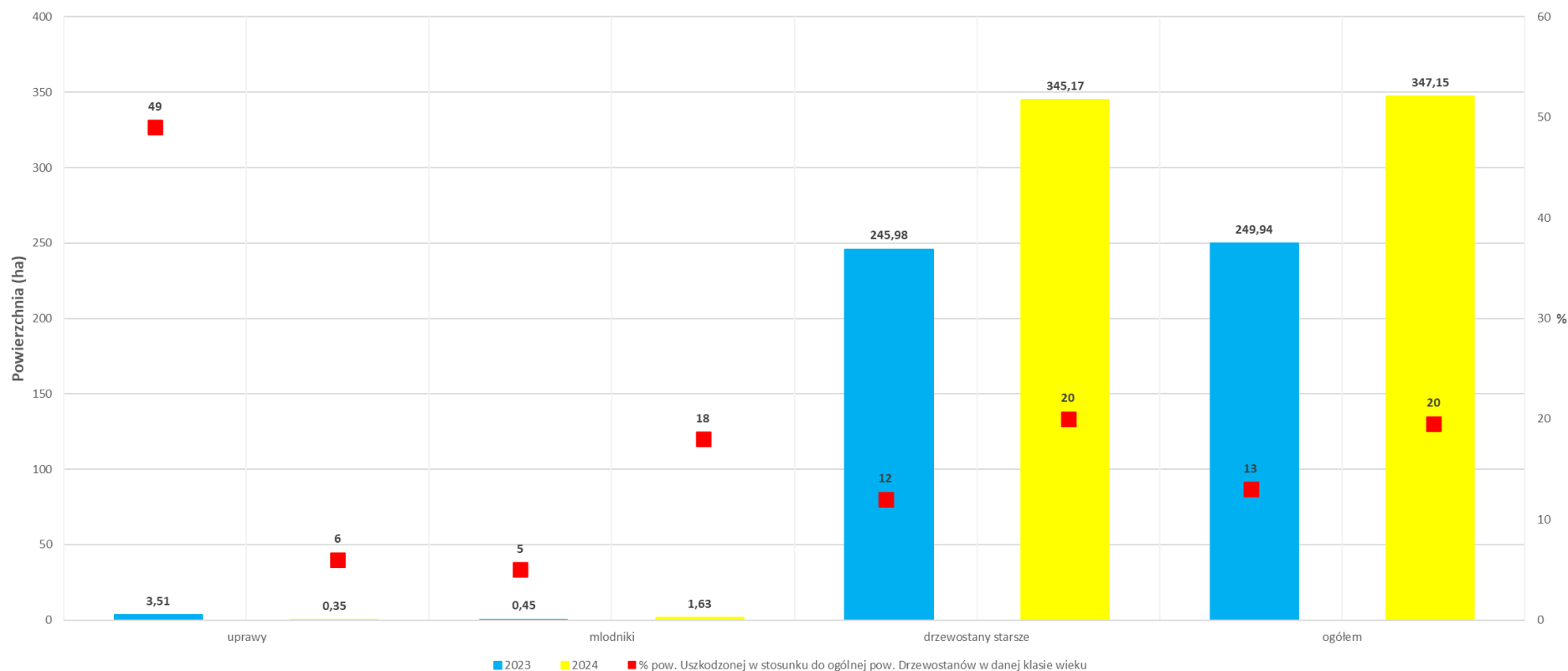
3. zamieranie jesionu

Obręb Elbląg: Dąbrowa, Dębica,
Jagodno, Jantar, Zalesie, Żuławy,
Obręb Kadyny: Górki, Nowy Wiek,
Kadyny, Pogrodzie

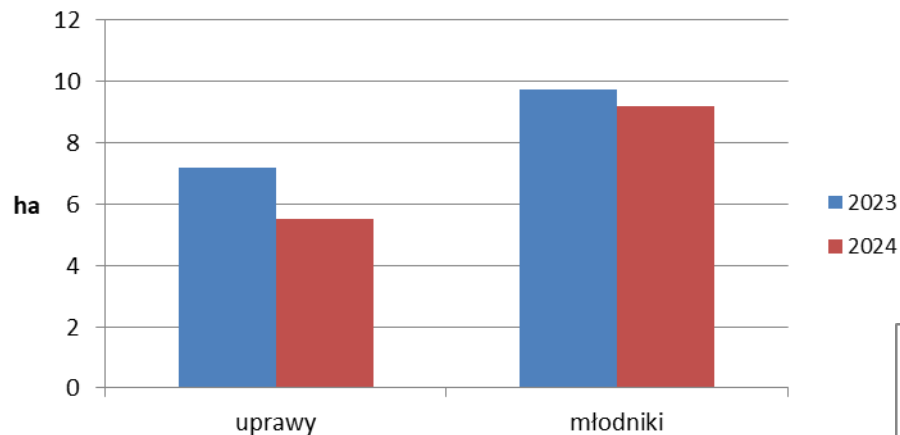
Powierzchnia zamierających drzewostanów jesionowych (RDLP w Gdańsku)

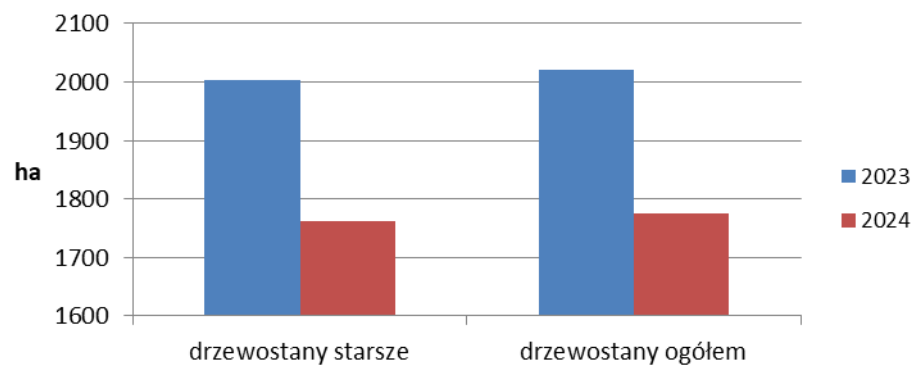

Las Państwowe

Zmiany powierzchni upraw i młodników jesionowych na przestrzeni lat (RDLP w Gdańsku)

Zmiany powierzchni drzewostanów starszych i drzewostanów ogółem na przestrzeni lat (RDLP w Gdańsku)

4. Zamieranie olszy

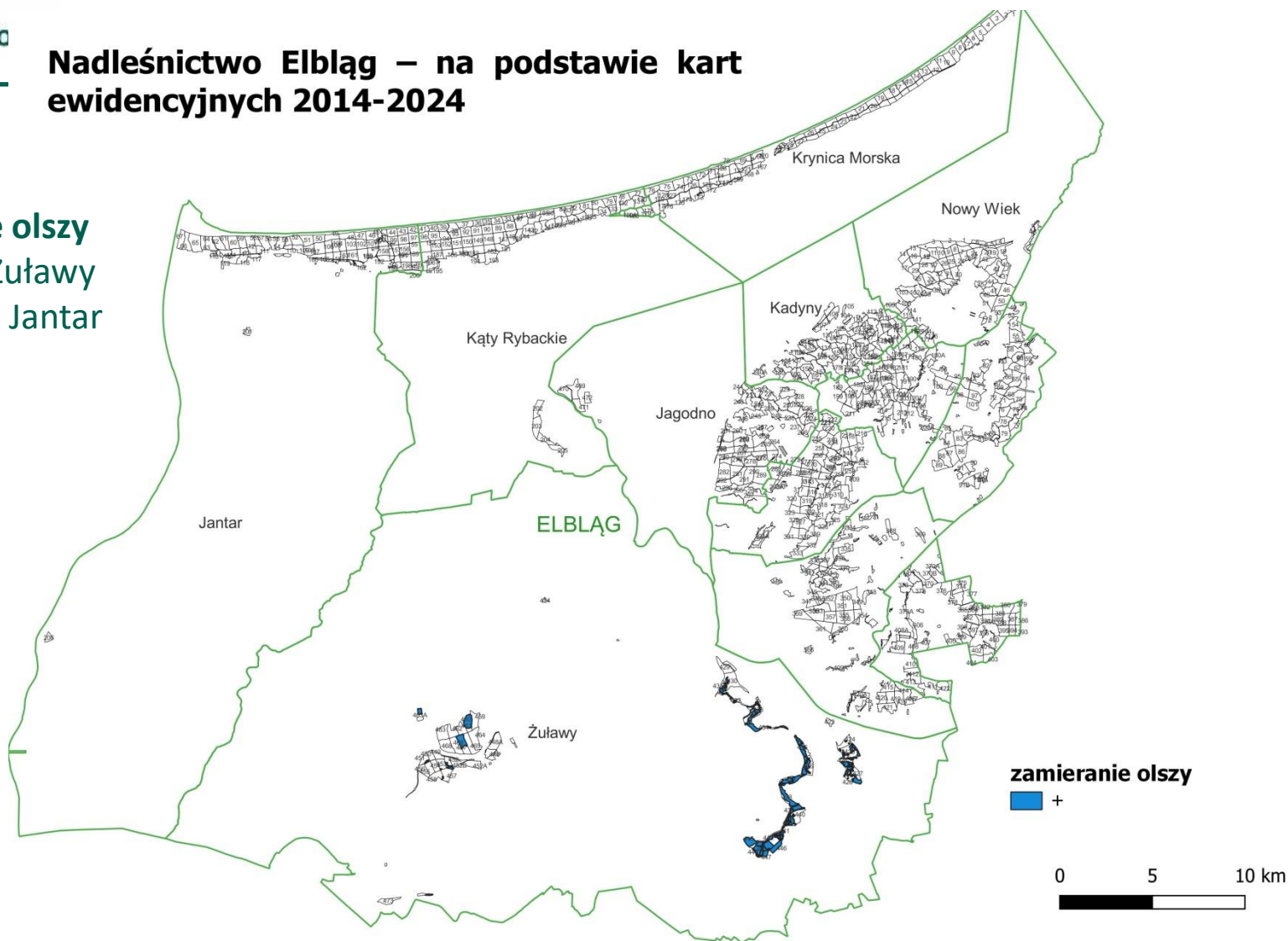
Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania [ha]			Ogółem
		szkółki i mateczniki	uprawy i młodniki w wieku do 20 lat	drzewost. w wieku powyżej 20 lat	
2014	Zamieranie olszy	0,00	0,00	0,82	0,82
2015		0,00	0,00	0,82	0,82
2021		0,00	0,00	9,31	9,31
2024		0,00	0,00	338,63	338,63

Las Państwowy

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie kart ewidencyjnych 2014-2024

4. zamieranie olszy Obręb Elbląg: Żuławy Obręb Stegna - Jantar

D. CZYNNIKI ABIOTYCZNE

1. Wiatr

Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia występowania [ha]			Ogółem
		szkółki i mateczniki	uprawy i młodniki w wieku do 20 lat	drzewost. w wieku powyżej 20 lat	
2017	wiatr	0,00	0,00	0,75	0,75
2018		0,00	0,00	0,20	0,20
2019		0,00	0,00	0,25	0,25
2020		0,00	0,00	3,51	3,51
2022		0,00	0,00	2,27	2,27
2023		0,00	0,00	1,21	1,21
2024		0,00	0,00	0,89	0,89

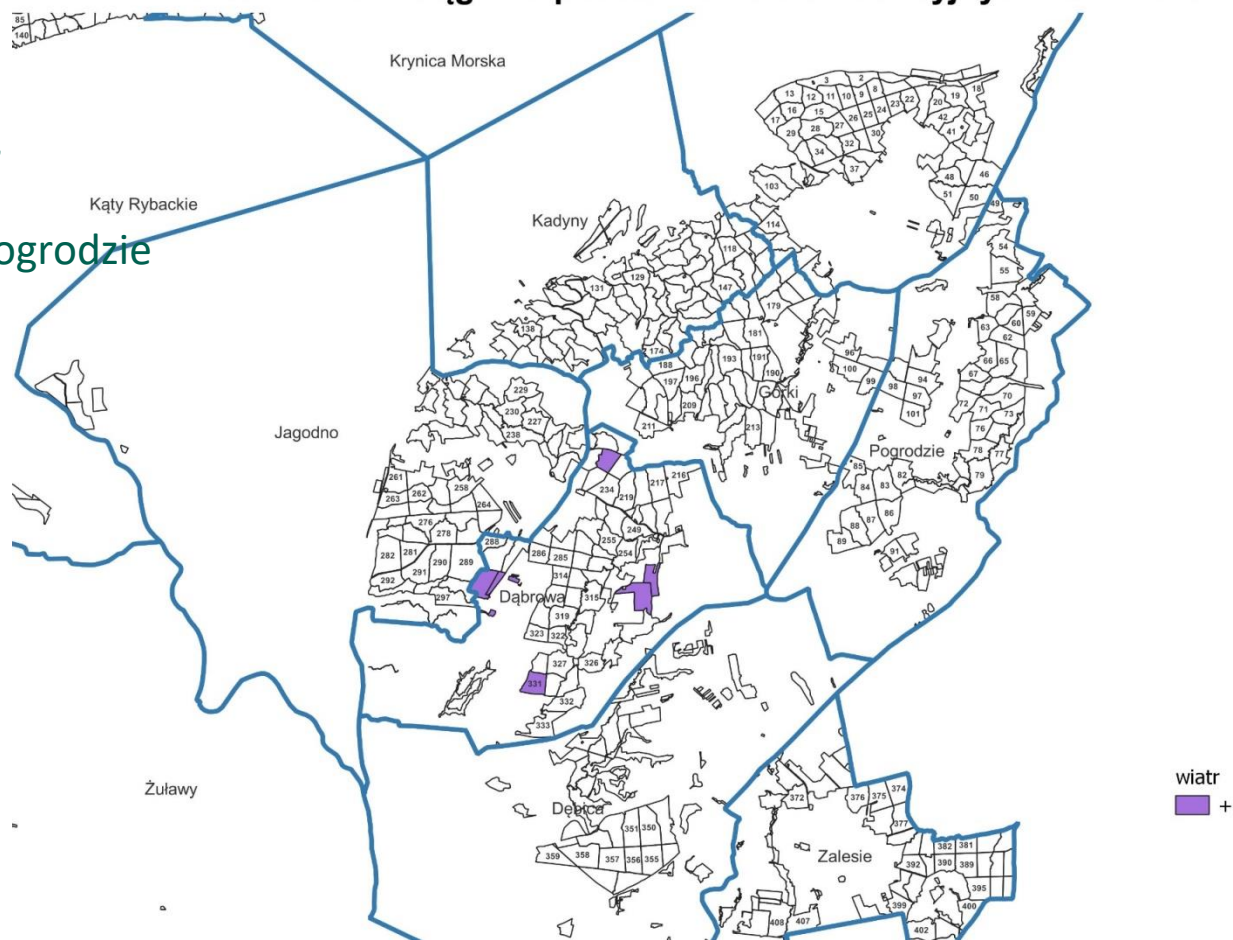

Nadleśnictwo Elbląg - na podstawie kart ewidencyjnych 2017-2023

1. wiatr

Obręb Elbląg: Dąbrowa,
Dębica, Zalesie,

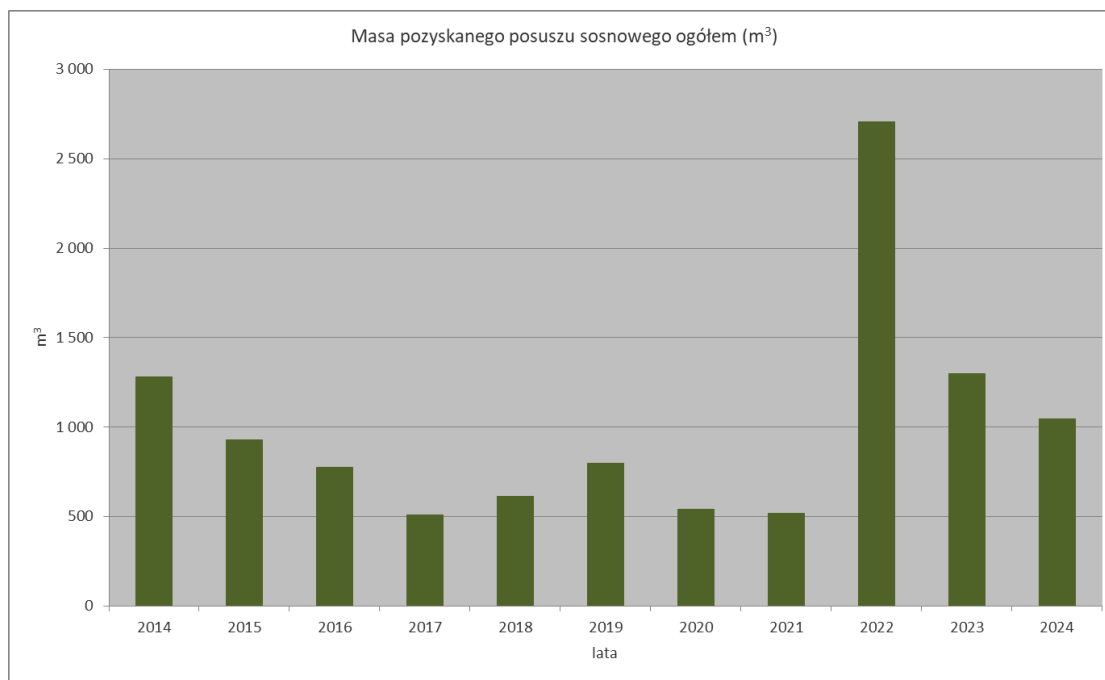
Obręb Kadyny: Górki, Pogrodzie

SOSNA:

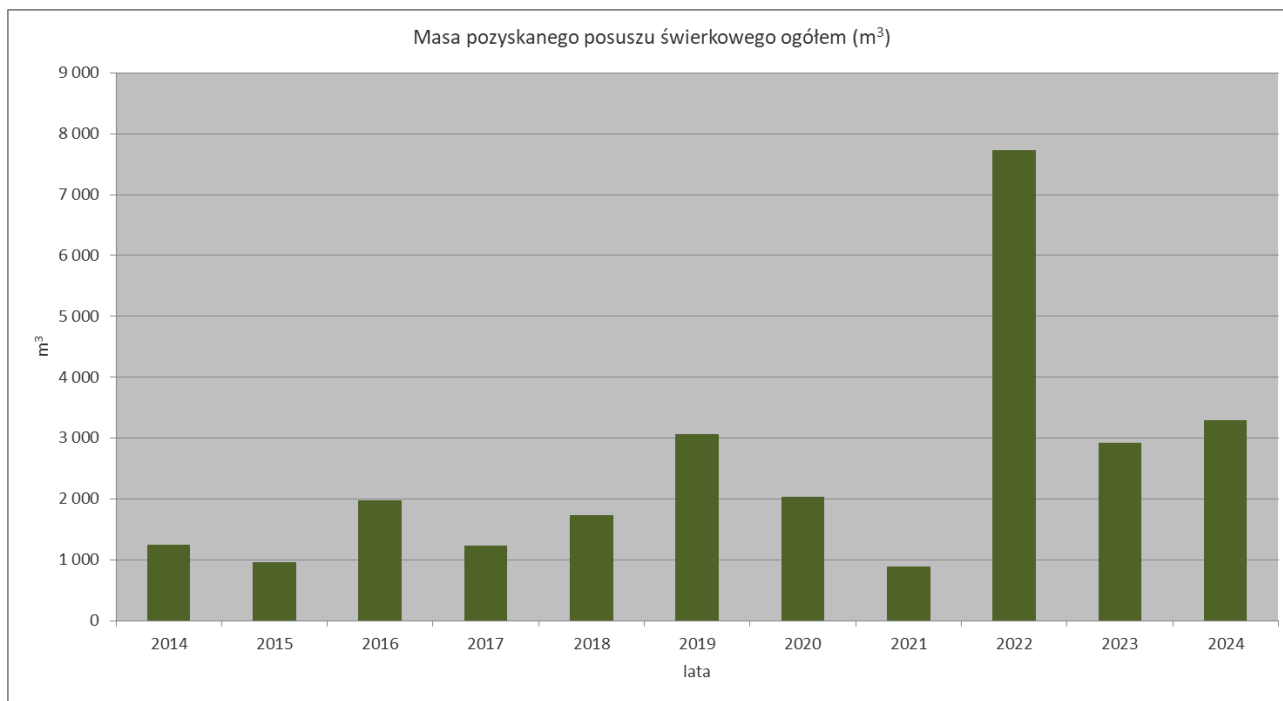
Masa rocznego pozyskanego posuszu sosnowego ogółem nie przekracza 1300 m³ była na poziomie 510-1298 m³. Wyjątkiem jest rok 2022, w którym w wyniku szkód od wiatru usunięto ponad 2705 m³. Od 2022 roku odnotowuje się spadek masy pozyskanego posuszu sosnowego ogółem. W 2024 roku było to 1045 m³, co daje dwunaste miejsce w RDLP w Gdańsku.

ŚWIERK:

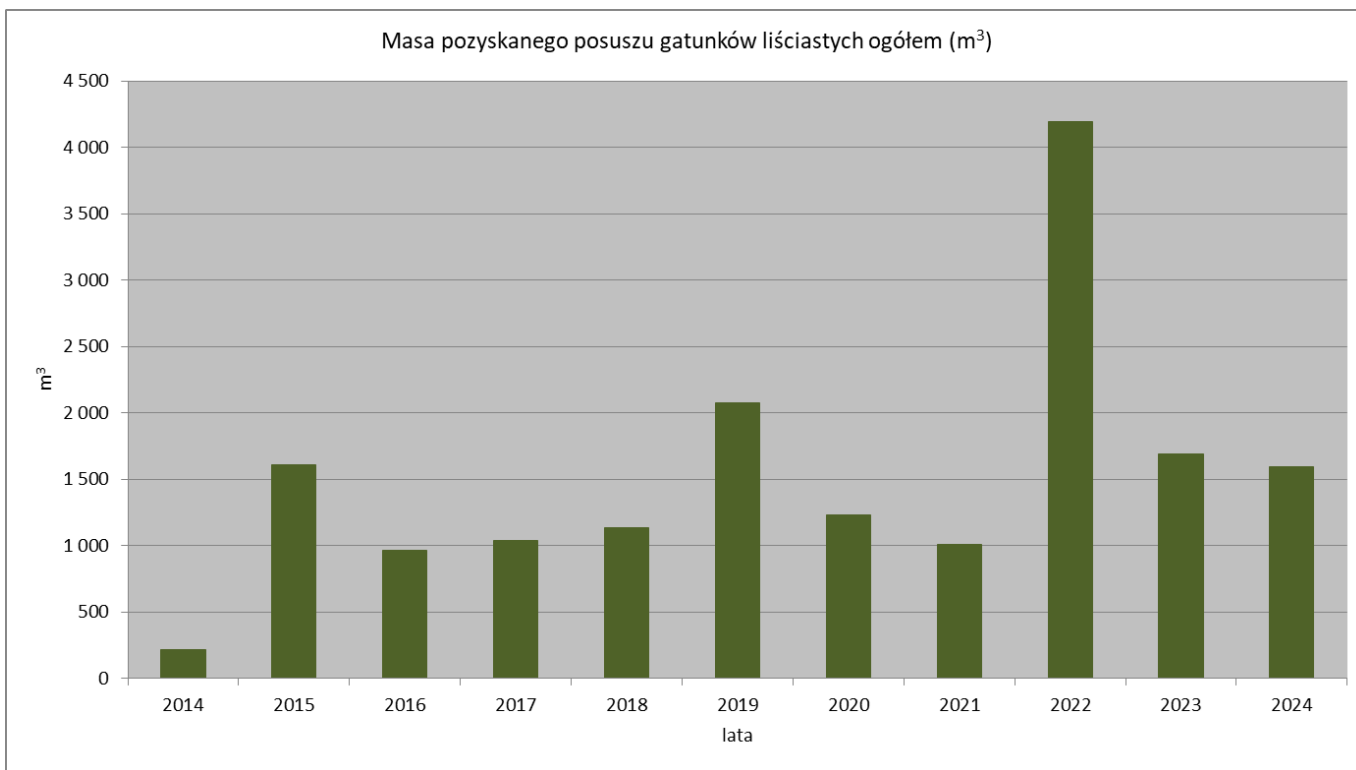
Do 2022 roku fluktuacja rocznego pozyskania posuszu świerkowego ogółem. Minimalna wartość w roku 2021 była na poziomie 880 m³, najwyższa w 2024 roku na poziomie 3290 m³. Rok 2022 to wynik szkód od wiatru i usunięto 7728 m³ posuszu świerkowego ogółem. Pozyskana masa 3290 m³ w 2024 roku daje czwarte miejsce w RDLP w Gdańsku.

LIŚCIASTE OGÓŁEM:

Do roku 2022 masa rocznego pozyskanego posuszu liściastego ogółem była na poziomie 220 - 2078 m³. W 2022 roku w wyniku szkód od wiatru usunięto 4199 m³. W 2024 roku było to 1593 m³, co daje szóste miejsce w RDLP w Gdańsku.

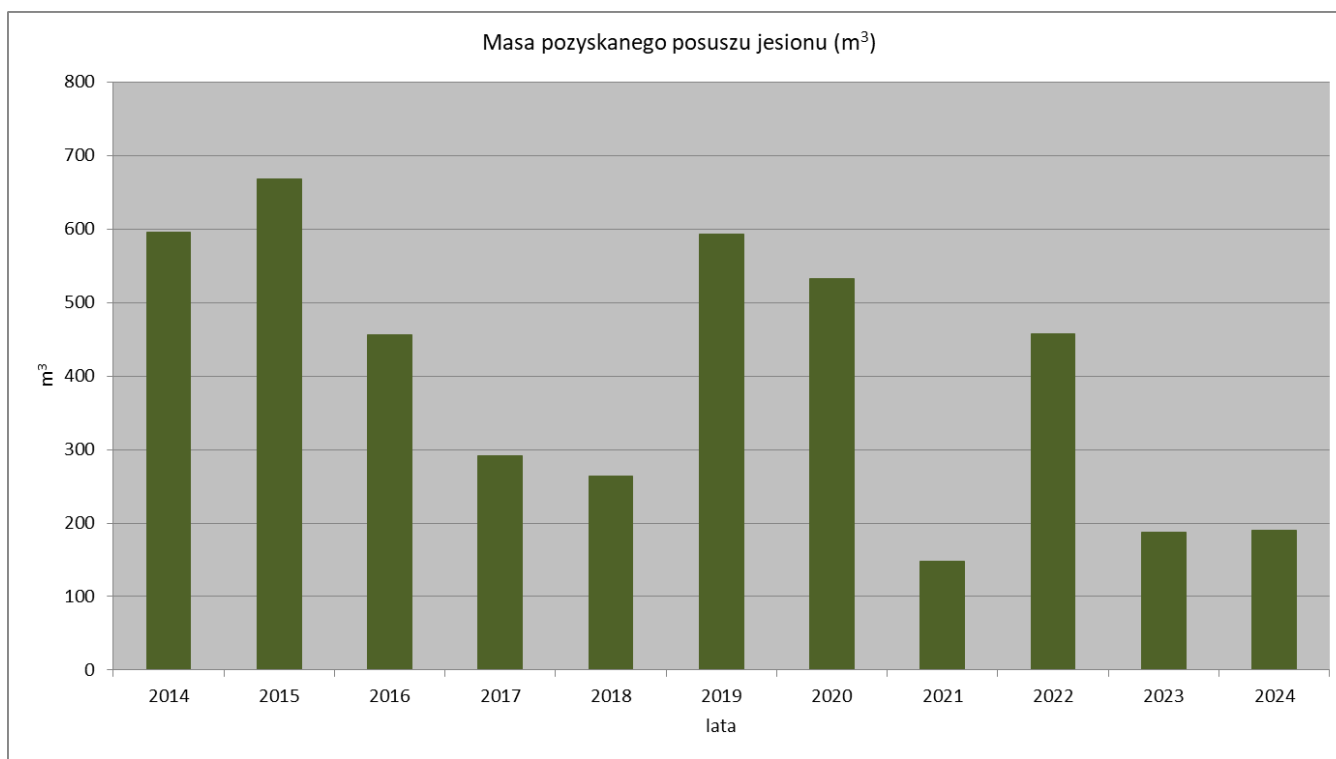

JESION:

Fluktuacja rocznego pozyskania posuszu jesionowego ogółem. Minimalna wartość w roku 2021 była na poziomie 148 m³, najwyższa w 2015 roku na poziomie 668 m³.

W 2024 roku usunięto 190 m³, co daje pierwsze miejsce w RDLP w Gdańsku.

STAN SANITARNY - podsumowanie:

1. Stan sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Elbląg określa się jako dobry. Uwagi wymaga stan sanitarny drzewostanów świerkowych z racji osłabienia kondycji świerka i ogólnie silnej presji ze strony kornika drukarza oraz drzewostanów liściastych, które osłabione są niedoborem wody, chorobami grzybowymi (jesion), przez co podatne są na intensywne zasiedlanie przez szkodniki wtórne.
2. W okresie obowiązującego planu na lata 2017-2026 nie wystąpiono do Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku o wydanie opinii do wniosku o zwiększenie szacowanej w planie urządzenia lasu wielkości pozyskania z powodu przekroczenia etatu cięć użytkowania głównego.

D. SZKODY OD ZWIERZYNY

1. jeleniowate

Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]						
		Występowanie		zabieg ochronny				
		LP	LN	LP	LN	mech.	biol.	chem.
2014	Jeleniowate (jeleń, daniel, sarna)	49,72	0,00	28,18	0,00	28,18	0,00	0,00
2015		71,70	0,00	14,22	0,00	14,22	0,00	0,00
2016		57,03	0,00	25,09	0,00	25,09	0,00	0,00
2017		47,97	0,00	23,75	0,00	23,75	0,00	0,00
2018		53,52	0,00	34,16	0,00	34,16	0,00	0,00
2019		32,06	0,00	26,73	0,00	25,96	0,00	0,77
2020		34,70	0,00	19,87	0,00	19,87	0,00	0,00
2021		31,17	0,00	23,09	0,00	23,09	0,00	0,00
2022		28,64	0,00	8,40	0,00	8,40	0,00	0,00
2023		23,09	0,00	24,55	0,00	23,17	0,00	1,38
2024		31,59	0,00	26,98	0,00	26,98	0,00	0,00

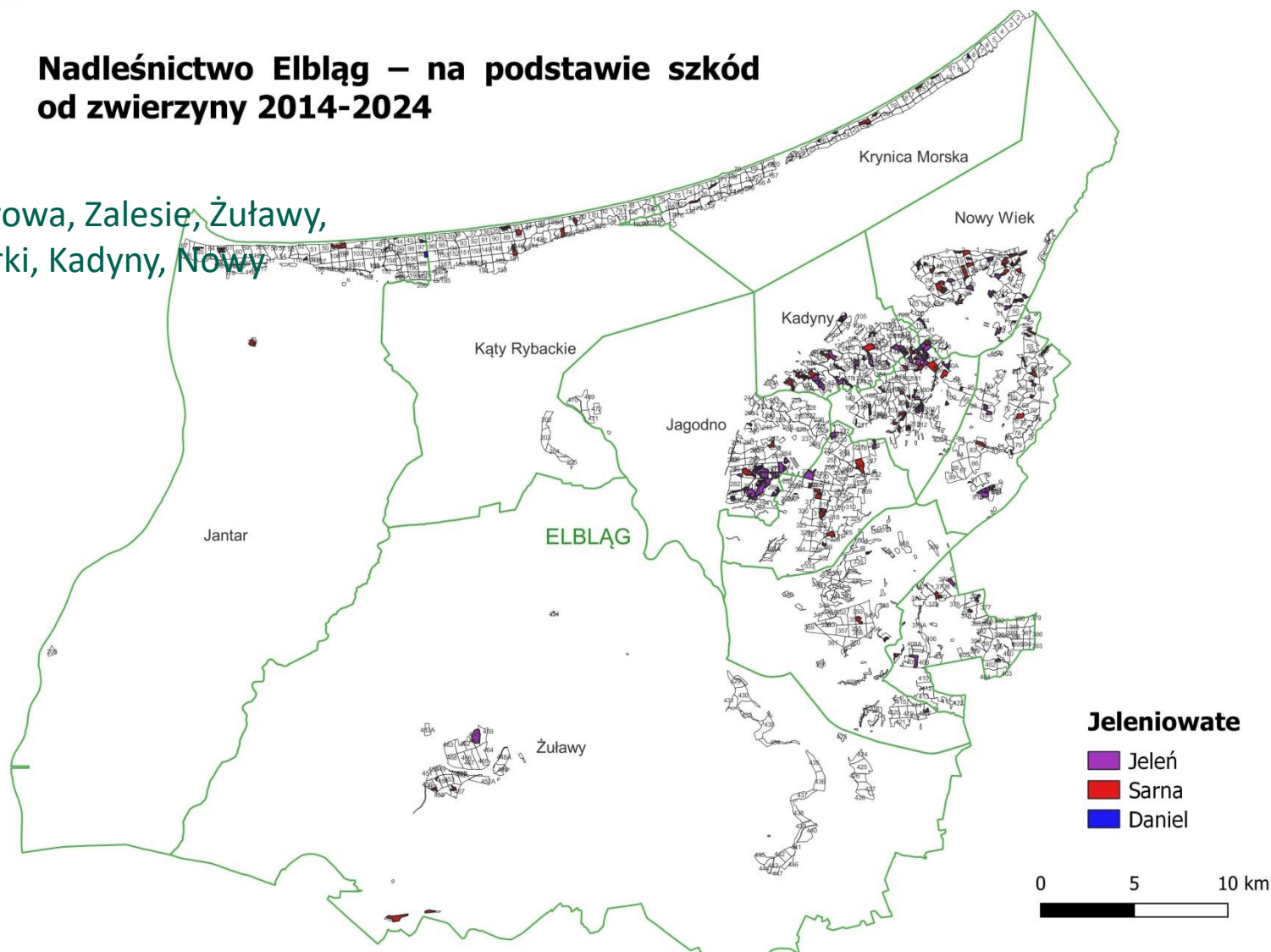
Las Państwowy

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie szkód od zwierzyny 2014-2024

1. Jeleniowate

Obręb Elbląg: Dąbrowa, Zalesie, Żuławy,

Obręb Kadyny: Górki, Kadyny, Nowy Wiek, Pogrodzie

2. Łoś

Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]						
		Występowanie		zabieg ochronny				
		LP	LN	LP	LN	mech.	biol.	chem.
2014	Łoś	1,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2015		19,66	0,00	5,90	0,00	5,90	0,00	0,00
2016		11,96	0,00	1,31	0,00	1,31	0,00	0,00
2017		31,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018		31,14	0,00	6,00	0,00	6,00	0,00	0,00
2019		42,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020		59,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021		56,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022		45,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023		45,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024		70,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

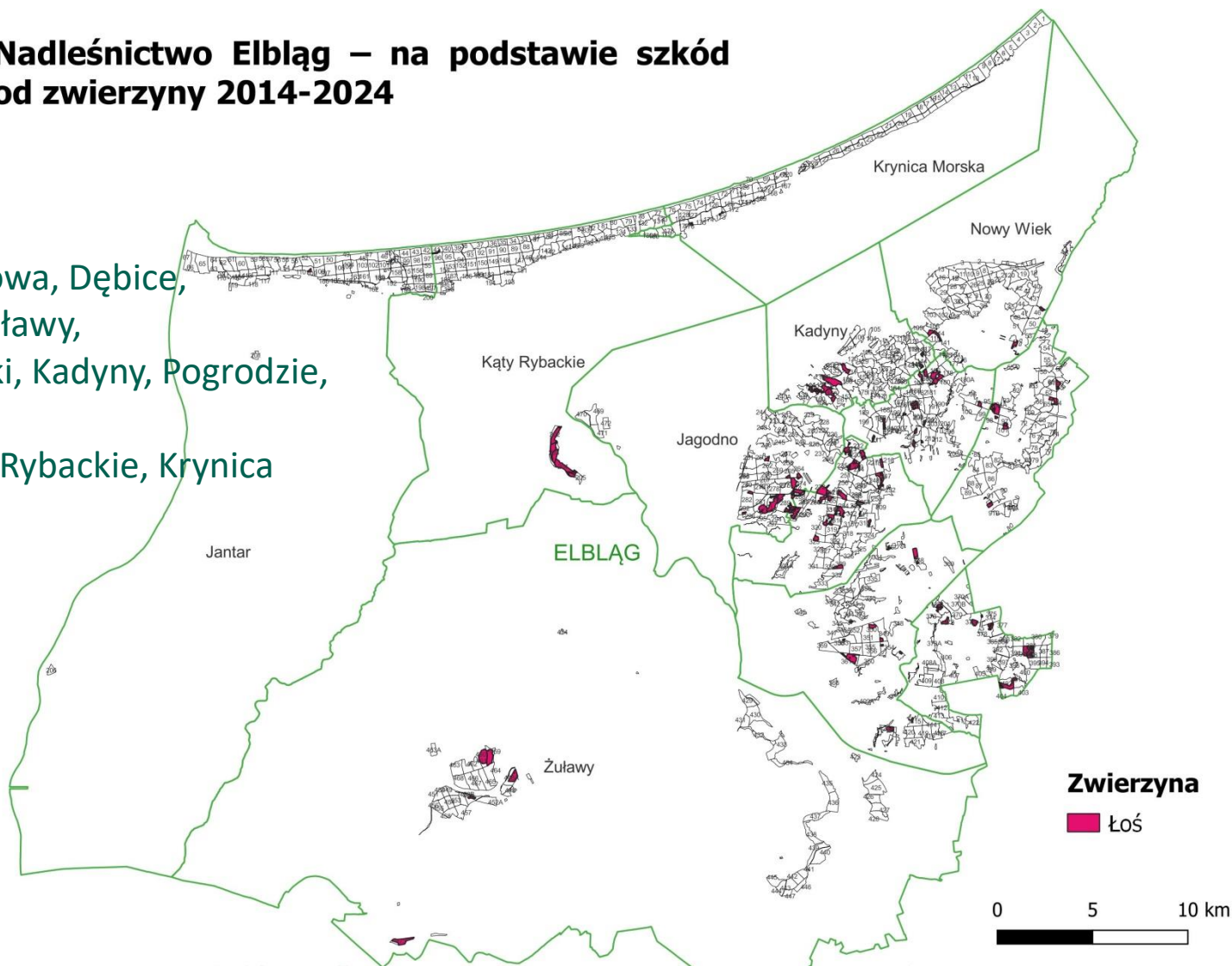
Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie szkód od zwierzyny 2014-2024

2. łoś

Obręb Elbląg: Dąbrowa, Dębice, Jagodno, Zalesie, Żuławy,

Obręb Kadyny: Górki, Kadyny, Pogrodzie, Nowy Wiek,

Obręb Stegna: Kąty Rybackie, Krynica Morska

3. bóbr

Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]						
		Występowanie		zabieg ochronny				
		LP	LN	LP	LN	mech.	biol.	chem.
2015	Bóbr	1,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2016		1,70	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017		4,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018		7,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019		8,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020		16,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021		13,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022		12,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023		19,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024		17,86	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

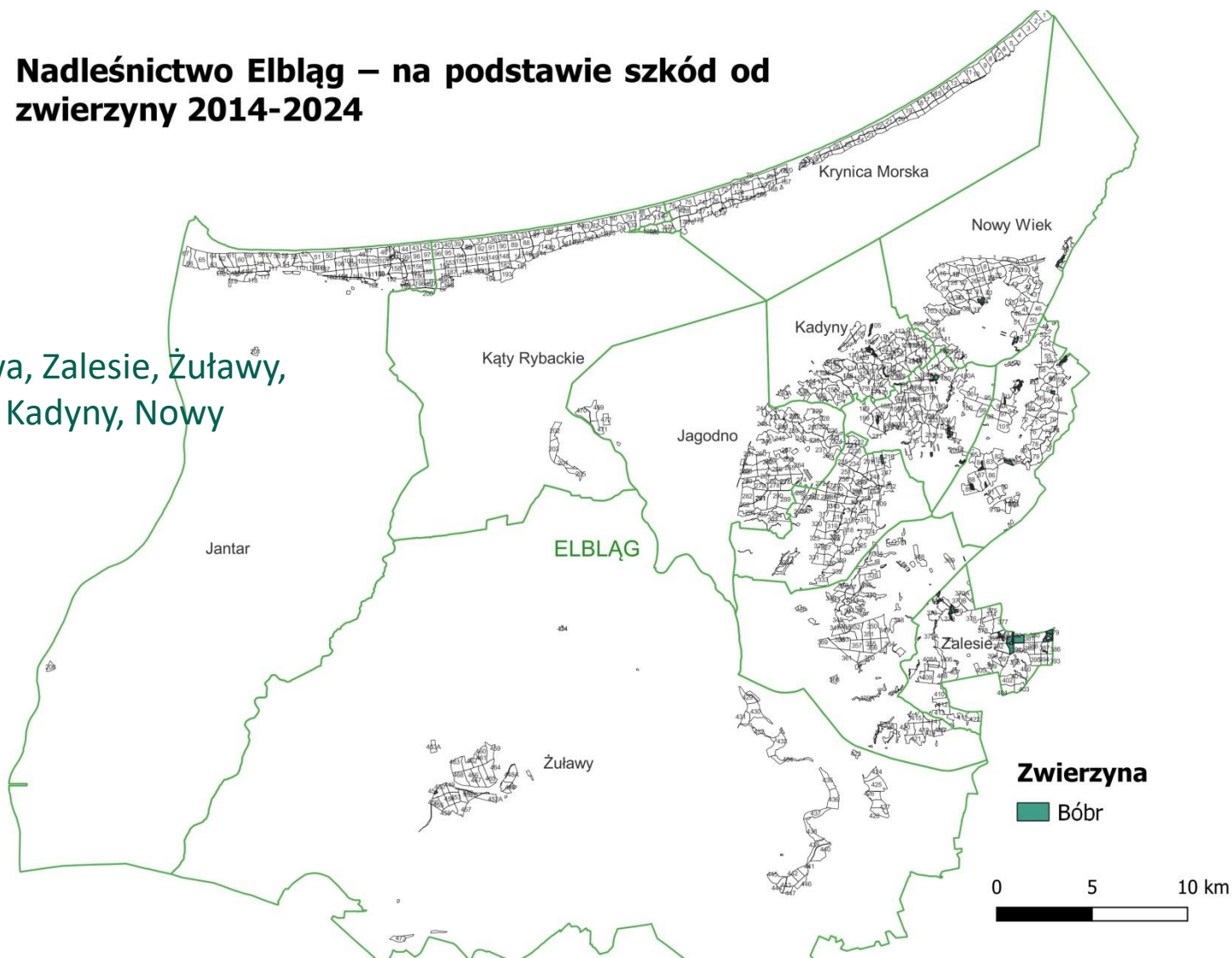
Las Państwowy

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie szkód od zwierzyny 2014-2024

3. bóbr

Obręb Elbląg: Dąbrowa, Zalesie, Żuławy,

Obręb Kadyny: Górki, Kadyny, Nowy Wiek, Pogrodzie

4. ptaki (kormorany)

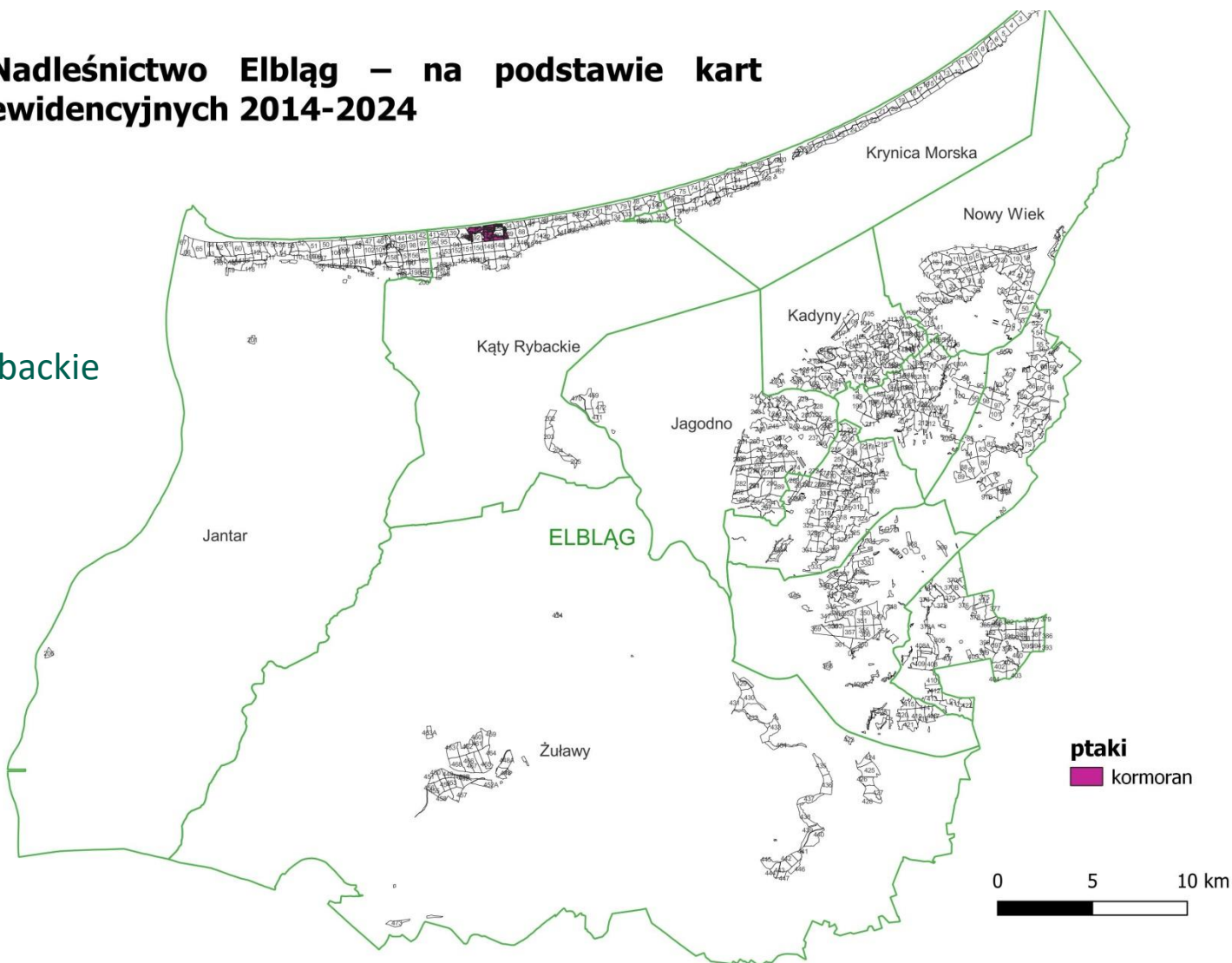
Rok	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]						
		Występowanie		zabieg ochronny				
		LP	LN	LP	LN	mech.	biol.	chem.
2016	Ptaki	66,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2017		63,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018		66,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019		67,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020		70,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021		69,13	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022		69,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023		70,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024		70,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Las Państwowy

Nadleśnictwo Elbląg – na podstawie kart ewidencyjnych 2014-2024

4. ptaki Obręb Stegna: Kąty Rybackie

1. Szkody od zwierzyny płowej uważa się za istotne. Obejmowały one w latach 2014-2024 powierzchnię od 23,09 ha w 2023 roku do 71,70 ha w 2015 roku.
2. Znacząco wzrasta powierzchnia z uszkodzeniami przez łosia od 1,42 ha w 2014 roku do 70,42 ha w 2024 roku.
3. Lokalnie wstępują szkody od bobra (Obręb Elbląg, Leśnictwo: Dąbrowa, Zalesie, Żuławy, Obręb Kadyny, Leśnictwo: Górki, Kadyny, Nowy Wiek, Pogrodzie)

II. EWIDENCJA USZKODZEŃ SPOWODOWANYCH PRZEZ CZYNNIKI SZKODOTWÓRCZE W LATACH 2014-2024

Zestawienie w oparciu o formularze nr 3 i 4 IOL generowane na podstawie kart ewidencyjnych wprowadzanych przez Nadleśnictwo Elbląg w latach 2014-2024

III.WYKAZ DRZEWOSTANÓW Z USZKODZENIAMI ISTOTNYMI DLA OCENY ICH STABILNOŚCI

Zestawienie w oparciu o karty ewidencyjne wprowadzane przez Nadleśnictwo Elbląg w latach 2014-2024 (załącznik nr 2 do prezentacji ZOL Gdańsk) ze zobrażoną ich lokalizacją na mapach w rozbiciu na czynnik szkodotwórczy (załączniki 3-10 do prezentacji ZOL Gdańsk).

WNIOSEK:

Na dzień dzisiejszy drzewostany Nadleśnictwa Elbląg są ocenione jako stabilne. Podlegają one jednak presji szkodotwórczych czynników biotycznych i abiotycznych. Dlatego przypisanie ostatecznej cechy stabilności drzewostanów jest możliwe po inwentaryzacji terenowej w trakcie prac taksacyjnych, z uwzględnieniem czynników ryzyka podanych przez ZOL.

Stabilność drzewostanów

Dla drzewostanów Nadleśnictwa Elbląg istotnymi czynnikami ryzyka rozpadu drzewostanów w latach 2014-2024 były:

- a) kornik drukarz
- b) zamieranie jesionu
- c) szkody od zwierzyny – łoś
- d) szkody od ptaków (kormorany)
- e) obniżenie poziomu wód, susza

IV. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZADAŃ KIERUNKOWYCH OCHRONY LASU

- Na **mapie ochrony lasu** należy nanieść stałe miejsca corocznego wywieszania **pułapek feromonowych do odłowu jej samców**. Zgodnie z obowiązującą IOL ich liczbę ustala nadleśniczy.
- Obserwowane osłabienie kondycji różnych gatunków drzew wymagać będzie stałej **dbałości o odpowiedni poziom stanu sanitarnego drzewostanów**. Zapewnić to może **bieżące i terminowe usuwanie posuszu czynnego**. Szczególnej uwagi wymagają drzewostany osłabione przez czynniki biotyczne (szkodniki wtórne sosny i świerka, infekcje grzybowe, zwierzyna) i abiotyczne (obniżenie poziomu wody, susza).
- Należy podejmować działania zmierzające do ochrony drzewostanów przed powstaniem istotnych szkód powodowanych przez zwierzynę

Załączniki do prezentacji ZOL Gdańsk:

1. Nadleśnictwo Elbląg - ewidencja uszkodzeń przez czynniki szkodotwórcze w latach 2014-2024 (lista)
2. Nadleśnictwo Elbląg - czynniki stabilności drzewostanów według kart ewidencyjnych 2014-2024 (lista)
- 3 -10. Nadleśnictwo Elbląg - mapy lokalizacji zaewidencjonowanych czynników szkodotwórczych (3. przypłaszczek granatek, 4. kornik drukarz, 5. zamieranie olszy, 6. zamieranie jesionu, 7. szkody od zwierzyny - jeleniowate, 8. szkody od zwierzyny – łoś, 9. szkody od zwierzyny – bóbr, 10. szkody od zwierzyny - ptaki)

Lasy Państwowe

Dziękuję za uwagę

Zespół Ochrony Lasu w Gdańsku
ul. Rogaczewskiego 9 / 19
80-804 Gdańsk
zolgdansk@lasy.gov.pl